

**MARIA
BARBAL**
**Tots els
contes**

Edició a càrrec
de Carme Arenas

MARIA BARBAL
TOTS ELS
CONTES

Edició a cura de Carme Arenas

EDICIÓ A CURA DE CARME ARENAS

COL·LECCIÓ CLÀSSICA

PRIMERA EDICIÓ: NOVEMBRE DEL 2023

© DELS CONTES: MARIA BARBAL

© DEL PRÒLEG «GANES DE CONTE»: MARIA BARBAL, 2023

© DE LA INTRODUCCIÓ «CONTA'M LA VIDA»: CARME ARENAS, 2023

© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.

AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA

ISBN: 978-84-664-3123-1

DIPÒSIT LEGAL: B. 17-553-2023

FOTOCOMPOSICIÓ: GRUP62

IMPRÈS A CATALUNYA - PRINTED IN CATALONIA

www.columnnaedicions.cat

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor. La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu i de les nostres llibreries. En comprar aquest llibre contribuïu a mantenir aquest ecosistema viu i en creixement. A Grup62 agraïm que ens ajudeu a donar suport així a l'autonomia creativa d'autores i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció.

Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra. Podeu contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

Taula

<i>Ganes de conte, Maria Barbal</i>	9
<i>Conta'm la vida, Carme Arenas</i>	11
TOTS ELS CONTES	25
<i>Índex general</i>	707
<i>Llista alfabètica i bibliografia dels contes</i>	711
<i>L'obra de Maria Barbal</i>	717
<i>Nota d'agraïment</i>	727

D'HUMANA NATURA

Com si al davant tinguessis un mirall

No sé si he fet un bon pas, ni si a la llarga ho hauré encertat, no ho sé. M'he apuntat a una Escola d'Escriptors perquè sempre m'ha agradat llegir i voldria escriure un llibre, però, de bones a primeres, a Primer de Prosa, per demostrar-nos que els temes més generals són els més difícils d'abordar, doncs, va i ens demanen que escrivim sobre la solidaritat. Jo, com qui diu, m'he quedat en blanc i, després, seguint la indicació de la professora, he fet una llista d'idees, que, poc o molt, hi tenen relació, però ni així no sé pas per on començar.

Em dic que els qui l'haurien de rebre, la solidaritat, són pobres, malalts, immigrants, els qui pateixen injustícia per causes diverses... I qui l'aporta? Mentre escrivia he pensat en una oració llunyana, les Benaurances, que em sembla que vaig aprendre quan estudiava catecisme. Era una repassada de les dificultats de la vida; suportar-ne una representava que, als ulls d'un ésser superior, eres benaventurat. El meu problema és que no hi ha manera d'anar més enllà de la llista perquè no sé on soc jo, en quina banda em trobo.

Confesso que una vegada i una altra em ve al pensament la pel·lícula *Gran Torino*, com si fos una mena de traïció del cervell, que em volgués desviar de l'objectiu, que és escriure sobre la solidaritat. Moltes persones l'han vista, *Gran To-*

rino. És aquella cinta del Clint Eastwood, que és un actor que sempre m'entusiasma perquè fa papers d'home dur com m'hauria agradat ser a mi. Dur, des del moll dels ossos fins a la pell. Ho és tant que, quan el protagonista, que no pot ser altre que ell mateix, somriu, cada espectador respira o sospira. (Escrivint m'he fixat que algunes paraules que faig servir de forma corrent no les penso prou. Crec que aquí hauria de posar «sospira»).

Gran Torino és el nom d'un model de cotxe i, de fet, l'argument no hi té gaire a veure amb el cotxe, perquè els fets passen a una distància de quatre passes, al carrer on viu el personatge, entre ell i els seus veïns. Però, mirat d'una altra forma, el cotxe sí que hi té relació, perquè ell, l'home vell protagonista, el té com un figurí, lluent i preciós, malgrat ser antic. Justament perquè ho és, té valor i interessa fins als joves de la pel·lícula. I el noi veí està forçat a robar-l'hi perquè la banda d'un parent seu li ho exigeix si no vol rebre. Però allò és una anècdota per entendre la relació de forces entre els personatges.

El Clint representa que està jubilat, s'acaba de quedar viudo i, a més, és un rondinaire de marca i un nostàlgic total. També m'agrada per això, perquè a mi em passa el mateix, encara que normalment no en parlo si no és amb algú de tota confiança, perquè, si així com així, dius que trobes el món d'ara més lleig i les persones més maleducades, et poden acusar, però sobretot et miren malament. Doncs, l'home enyora els veïns d'abans, que eren nord-americans com ell i no pas asiàtics com els que té en el present, de costums estranys. Com jo, l'home troba a faltar l'educació de la gent, no suporta el comportament dels seus fills i, encara menys, dels nets, i prefereix estar sol que no pas mal acompanyat, com se sol dir. I és que els fills van a la seva, estan ocupats i no tenen cap autoritat sobre els nets, i, a la primera de canvi, volen que deixi la casa on ha viscut des que va casar-se, o abans, quan va tornar d'una guerra,

que l'ha deixat tocat per sempre. Que la vengui i que se'n vagi a viure en una residència d'aquestes xules, on tenen de tot menys el que un coneix i estima, com aquest cotxe marca Gran Torino i la butaca on beu cerveses i mira el tros de gespa del davant. I, és clar, ell els engega a pastar fang i per poc hi prenen mal.

En aquesta primera part de la pel·lícula, reconec que jo m'identifico amb aquest protagonista. La meva filla m'ho diu sovint que soc un perepunyetes, que vaig a la meua i que ja no trobo res ben fet. Potser té una mica de raó, per això em vaig apuntar a l'Escola d'Escriptors, per no estar tan desvogat pensant ruqueries, per a veure si aprenc com s'organitza una història llarga. Ho vaig intentar tot sol, però no n'hi havia manera. O tot el que volia escriure em venia alhora o no em sortia ni un mot. Ara bé, no sé si en trauré l'entrellat del curs, perquè trobo difícils aquests exercicis de pràctiques. I com que la professora va dir que de vegades ajuda deixar-s'hi anar i abocar tot allò que ens passa pel cap per després garbellar, doncs, mira, és el que faig. Però encara no tinc ni idea de com enfocar el tema sobre la solidaritat.

Ni jo mateix entenc per què aquesta paraula em fa pensar tant en la pel·lícula. Sí que hi ha el cas dels veïns, que són forasters i uns estranys i, primerament, hi ha una tórria entre si, vull dir entre l'Eastwood i la família d'orientals; ell els menysprea i els altres li tenen entre por i pànic, però per una sèrie de circumstàncies, en part externes, s'han de conèixer una mica i troben que potser no són tan diferents. Sobretot, gràcies a la noia jove, que és decidida i no sembla tenir-li tanta por a l'home vell, de manera que ell acaba defensant-la d'uns pinxos que no tenien cap bona intenció. Es treu una pistola del cotxe i rescata la noia, que anava acompanyada d'un noi. Jo crec que és una mena de solidaritat, aquesta, però el mètode no és gaire fi, ni jo podria aplicar-lo en cas de trobar una noia del barri davant d'una

colla de brètols que volguessin robar-la o abusar-ne. I bé, després, enraonen, la jove i ell, s'aproximen un xic, i la família d'emigrants ja té una cosa per agrair al veí del Torino i ell s'ha sentit útil. Per un moment, ha posat les coses al seu lloc. A qui no li agradaria calmar la fam i eliminar del món misèries de tota mena?

Al germà de la noia, que sembla una mica encantat, en realitat li toca jugar aquest paper a causa de les normes del seu poble. El noi no té pare. L'Eastwood el fa espavilar, fins li compra eines i li busca una feina; a més, l'ensinistra perquè conquisti la noia que li agrada. Però les forces externes són massa poderoses, una banda de mangantes, que domina el barri, volten amb cotxe per fer la seva llei, i van a totes contra el xicot, l'estoven quan ja havia començat a treballar i a alçar el cap de terra. La cosa es posa difícil. Jo em pregunto si es pot ser solidari a les bones quan hi ha una força en contra actuant d'una manera tan bèstia.

Llavors hi ha un fet bastant emocionant, que és que aquest home gran, que és del país on viu i el que domina la situació, resulta que no es troba bé, li han de fer una prova a l'hospital i no s'espera res de bo. La nit abans de fer-la-hi, ell truca a un dels fills i té ganes de compartir la preocupació o fins de demanar-li que l'acompanyi a l'hospital. Compartir el tràngol seria una mena de solidaritat del fill cap al pare, però el protagonista no gosa dir-li què li passa, perquè representa que el fill treballa en una altra ciutat i el pare sap que té feina i preocupacions de família; o no gosa, perquè no està acostumat a demanar ajut als altres. O potser, s'adona que en el passat no ha sabut establir cap diàleg amb el fill. Li diu adeu i penja el telèfon com si hagués trucat per no re. És un moment trist, però que et fa veure el valor d'aquest personatge malcarat. Llavors, és el noi dels veïns qui es fixa que l'altre escup sang i se'n preocupa, però entenem que el vell ja ha pres un determini definitiu, valent i covard al mateix temps.

Com que ell ha viscut una guerra i ha après la llei de matar els uns per donar vida als altres, doncs està aviciat amb uns mètodes que aquí jo no sabria posar en marxa encara que entenc que hi ha intenció d'ajudar els pacífics. Tal vegada, que ell sigui tan radical i tan aspre i que no cregui en les persones, ve d'aquella guerra on li va tocar d'anar i on estava obligat a disparar.

Penso que, en certa manera, la pel·lícula és la història d'una amistat.

I potser l'únic que he tret en clar del que en principi era confús és que, en la solidaritat, no s'ocupa sempre el mateix cantó, el qui la practica i el qui la rep s'intercanvien els papers segons les circumstàncies. Que un dia tu ets el feble i després potser ets el fort o a viceversa. I, això sí que ho explica la pel·lícula, que l'amistat sorgeix de forma natural quan deixes la por de banda i mires l'altre com si davant teu tinguessis un mirall.

I ara m'hauria de posar a escriure el text que la profesora em va demanar.